

Åspinge järnvägsstation vid Kronprins Gustafs ankomst 25/8 1903.

Hörby-Posten CENTRAL-SKANE 1903 innehåller två notiser om Kronprinsen på jakt i Frosta med följande lydelse:

"KRONPRINSEN JAGAR. Kronprinsen anlände i går med första tåget till Eslöf och fortsatte därifrån till Satsrup för att där under ett par dagar jaga orre å greve Thotts jagtmarker.

När ordinarie snälltåget från Eslöf anlände till Hörby i går vid 9-tiden voro vi vid stationen för att tillsammans med "Svenska Folket", trafikchefen och polismakten visa vår undersätliga tillgifvenhet, men blefvo

liksom Svenska Folket och polismakten grymt besvikna, ty H.K.H. behagade icke visa sig.

Vid ankomsten till Satsrup kl 9.20 mottogs H.K.H. av kommunalordföranden Per Jönsson i Månsköp. Mycket folk hade infunnit sig vid stationen. Disponent L. J. Petersson på torfströfabriken utbragte ett lefve, åtföljdt af ett fyrfaldigt hurra. Kronprinsen åtföljdes av greve Raoul Hamilton, hofjägmästaren Grefve Thott å Skabersjö samt jägmästaren von Schönberg. H.K.H. övernattade hos kommunalordföranden Per Jönsson i Månsköp.

Jakten företogs i går i Kyle skog, hvarefter den fortsattes öfver Espinge, Gammalstorp och Månsköp. Det är hufvudsakligen orre som jagas.

Idag afreser kronprinsen med extratåg kl 6.15 e.m. öfver Eslöf till Skabersjö. Jagtväddret såg igår icke synnerligen lofvande ut, då det under natten mellan söndag och måndag hade fallit ett stridt åskregn. (25. Augusti 1903)

KRONPRINSENS JAGT. Kronprinsen afreste i tisdags e.m. vid halfsjutiden från Espinge station, dit han från Månsköp hämtats i vagn af härardshöfding Trolle å Fulltofta. Jagtbytet för begge dagarna har varit 17 orrar.

Vid Satsrups station hvarifrån det varit bestämt att H.K.H. skulle afresa hade samlat sig en mängd folk. Tvenne äreportar hade upprest. När extratåget, fördt av trafikchefen Backman, anlände till Satsrup fick det emellertid order att gå vidare till Espinge, där kronprinsen väntade.

Kronprinsen passerade Lund med ordinarie tåget kl 7.45 e.m. åtföljd af sin adjutant och sin värd greve Tage Thott. Med Lund-Trelleborgståget fortsatte H.K.H. resan till Bökebergsslätt och Skabersjö för att där kvardroja öfver gårdagen och i dag, då han på förmiddagen jagar vid Böringe.

I afton återvänder H.K.H. med nattsnälltåget till Tullgarn." (27. Augusti 1903)

Vad som den gången hände på stationen i Espinge måler tidningen ingenting om. Men en påpasslig fotograf räddade situationen åt eftervärlden.

I dag är bilden delvis en annan. Järnvägstrafiken har för längesedan upphört, rälsen rives upp när som helst och stationshuset har förvandlats till en sommarstuga. Men bakgrunden är densamma: Åspinge bränneri, och där arbetas för fullt just nu.

★

Innanför de murarna fanns redan i början på nittioalet en stärkelsefabrik, men vid tiden för kronprinsbesöket producerades där råbrännvin, som transporterades till reningsverket i Åhus. Reijmersholm ägde företaget fram till 1924. Då blev det en andelsförening för orten med 143 andelar på 64 ägare.

Råvaran är potatis från åkrarna i den gamla risbygden. Under andra världskriget producerades potatisflingor en tid. Men med freden kom brännvinsbränningen åter i gång. Nu är dagstillverkningen uppe i 4.300 liter 50%-igt råbrännvin. Den kvantiteten saftas ur 238 hl potatis. Återstoden blir drunk åt nötkreaturen, särskilt omtyckt när ungboskapen skall gödas.

1958 moderniserades bränneriet. Men i många stycken är bilden av företagens utanverk och innanmäte hederligt gammaldags, men icke mindre sevärd för det. Utanför ingången ligger långa högar av sekunda björkeved, innanför porten står eldarna vid pannan, och ej långt därifrån svänger ångmaskinen sin arbetsvilliga remskiva. Ytterligare fyra raska män, brännmästaren inbegripen, hör till företaget. Ingen vill störas, och därför följer vi disponenten för att få en aning om hur bränningsprocessen förlöper.

Om nu detta blir mer än en aning, så beror det för min del mest på barndomsminnen från Lunds Bryggeri, där far arbetade som maskinist. Ångmaskinen här i Åspinge känner jag igen, och högst uppe under taket återser jag mälten, där kornet låg utbrett på golvet för att gro, en procedur som i det rätta ögonblicket skulle avbrytas för alkoholiserings skull. Vad som sedan händer i alla dessa ledningar och apparater, ångkokare, avkylare och maskningskärl, är fördolt för nyfikna ögon. Beträktaren och lyssnaren får nöja sig med att veta, huruvida i de slutna rummen processer försiggå, vilka våra förfäder under sitt vakna umgänge med naturen kommit på spår och som här utnyttjas.

Om den slutliga produkten råder olika meningar: somliga vill ha njutningsmedlet kvar, andra kräver förbud på hela hanteringen. Under tiden lever kronan högt på att hänsynslöst beskaffa både mätan och lästen. Detta samhällsproblem diskuterar vi ej med brännarna i Åspinge. Dessa och resten av andelsägarna är mycket solidariska med bygdens eget företag. Och vem kan förmena dem detta?

Disdukning

*Åspinge Bränneri
Lund-Trelleborg
8-2-1967*